

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТИ

ПРОЛЕТАРИ ВСІХ КРАЇВ, ЄДНАЙТЕСЯ!

UKRAINIAN LABOR NEWS

Виходить два рази на тиждень — в середу і суботу. — Published semi-weekly — on Wednesday and Saturday.

CORNER FRITCHARD AVE. & MCGREGOR ST.

WINNIPEG, MANITOBA, CANADA.

PK V.

4. 47.

СЕРЕДА, 13. ЧЕРВНЯ 1923.

WINNIPEG, MAN.

WEDNESDAY, JUNE 13th, 1923.

No. 47.

VOL. V.

В БОЛГАРІЇ ПОВАЛЕНО СЕЛЯНСЬКЕ ПРАВИТЕЛЬСТВО СТАМБУЛІНСЬКОГО.

ДЕРЖАВНУ ВЛАДУ В КРАЮ ЗАХОПИЛА БУРЖУАЗІЯ.

ПЕРЕВОРОТ ПЕРЕВЕЛИ РЕЗЕРВІВІ ОФІЦІРИ.

СОФІЯ, 11. червня. — В суботу рано з'явився повалений болгарський селянський кабінет. Державний переворот передали резервові офіцери при допомозі активної армії. Хоч не було кровопролиття, новий режим проголосив стан облоги.

Прем'єр Стамбулінський, який в останніх часах перебував в своїй родинній селі Сяволиці, повернувшись до Софії в п'ятницю вечором. Прибувши на станцію, він застав там урочене військо і був прийнятий мовчанкою. Коли він запитав о виснаженні, офіцери зігнували його зап'ястя. Прем'єр пробував тоді телефонувати до дирекції поліції, щоб дістати там виснаження, однак побачив, що є від'їзді дрого; тоді він зрозумів, що є в'язнем.

Переворот передано в військовою доповіддю. Члени організації резервових офіцерів і віддали активній армії окружили парламентарний будинок і арештували міністрів і послів, а тих міністрів, котрі не були присутні, арештовано пізніше в їх помешканнях. Між арештованими є члени сильної організації знаної як "Жовта Сторожа", яка мала бути підпорядкованою Стамбулінському.

Всі границі є замкнені і з'єднанням не дозволяється опустити столицю. На подвір'ю парламенту устроено мітинг, на котрому промовляли нові міністри Занков і Бобочевський. Вони заявили, що нове правительство приверне конституцію. Пізніше відвідали вони заграничні делегації.

В першій офіційній заяві нове правительство прирекло виконувати всі міжнародні зобов'язання, пороблені попереднім правительством.

Міністри в бувших кабінетах Гучова і Малинова, засуджені за втягнення Болгарії в світову війну, з'їздили освободжені.

СКЛАД НОВОГО БУРЖУАЗНОГО ПРАВИТЕЛЬСТВА.

СОФІЯ, 11. червня. — В склад нового кабінету входять представники всіх партій за винятком комуністів і селян.

Склад нового кабінету є наступний:

- Прем'єр — М. Занков.
- Міністр заграничних справ — Христо Кацов.
- Міністр війни — полковник Водков.
- Міністр внутрішніх справ — М. Босев.
- Міністр рільництва і публічної освіти — М. Молдов.
- Міністр торгівлі і промислу — М. Бобочевський.
- Міністр публичних робіт — М. Стоичев.
- Міністр фінансів — М. Тодоров.
- Міністр залізниць — М. Казасов.
- Міністр справедливості — М. Сімарьов.
- Більшість нових міністрів належать до буржуазних партій і є русофілами.

ЛОНДОН, 11. червня. — Кореспондент "Таймса" доносить, що новий болгарський кабінет складається з радикалів, соціалістів, лібералів та демократів і є фактично буржуазним.

СОВ. РОСІЯ НЕ ВІДТЯГНЕ СВОЇХ ПРЕДСТАВНИКІВ.

МОСКВА, 9. червня. — Советська Росія не понижить своєї гідності в очах східних народів через відкликання своїх представників з Персії і Афганістану, як цього домагається Велика Британія. Це має бути офіційним советським становищем супроти послідної ноти лорда Корона.

Совети заявляють, що ці представники не ведуть антибритійської пропаганди, як це їм приписується, але ведуть дефензивну (оборончу) боротьбу за інтереси Советської Росії в пограничному краю.

Сказано, що советське правительство є готове пристати майже на всі інші точки, але на цю не може.

ПРОПОНУЮТЬ СКЛИКАТИ КОНФЕРЕНЦІЮ.

ЛОНДОН, 11. червня. — Довіданося з достовірного джерела, що небезпечна розлом між Советською Росією і Великою Британією з'їздала остаточно відвернена завдяки примирному тонові ноти советського правительства, дорученої британському міністерству заграничних справ.

Советська нота пропонує російсько-бритійську конференцію, на котрій справляють би всі труднощі, які виникли між обома країнами і привели до вислання британського уряду до Росії.

Советське правительство приймає запропоновані Англією суми щодо винагородження за захоплення британських рибальських суден і годиться відкликати советських агентів, коли лише буде їм доказано, що вона замикалася антибритійською пропагандою.

КРАСІН ПРО ВІДБУДОВУ РАДЯНСЬКИХ РЕПУБЛІК.

ЛОНДОН, 7. червня. — Протягом кількох найближчих років Советська Росія відзискає своє передове становище на світовому ринку як головний доставець збіжжя, рільничих продуктів і сирих матеріалів. Так заявив тут советський представник Леонід Красін в розмові з представниками преси про внутрішню економічне положення Советської Росії.

"Не треба забувати, говорив Красін, що Советська Росія була три роки довше у воєнній стані, чим інші європейські краї, та що вона підчас європейської війни потерпіла більші жертви як в економічному відношенні, так і в людях".

Красін представив постійний зріст експорту з Радянських Республік протягом трох останніх років. Експорт товарів в 1921 р. вніс вказав 10 мільйонів доларів, в 1922 р. зріс він до 40 міль. дол., а в б'юджетному році дійде до 200 міль. дол.

Красін далі сказав: "Советське правительство робить всі можливі зусилля, щоб відбудувати передовсім залізницю і головні галузі продукції. Помимо великих труднощів вдалося досягнути значних успіхів. Справність залізниць постійно зростає, правильна комунікація налагоджується і звіт з транспортів вказує найбільш числа за останні п'ять років".

"Текстильна і хемічна продукція дійшла до однієї третини передвоєнної продукції. Подорожжя в гірничій індустрії є трохи гірше через зужиття улаженень ще перед революцією".

25. червня, з нагоди десятиріччя смерті укр. письменника Коцюбинського, на його могилі в Чернігові відбулося зібрання учнів і багатовірної громади людей для шанування пам'яті покійного.

ФРАНЦУЗИ УБИЛИ В ДОРТМУНДІ 5 НІМЦІВ.

ДОРТМУНД, 11. червня. — Французьке військо застреляло тут вночі 5 Німців за те, що їх знайдено на вулиці як було вже темно. Проголошений Французами стан облоги забороною цивільному населенню появлятися пізно вечером на вулицях.

Французький звіт про що подію каже, що Німці не хотіли останитися на приказ військової патрулі.

КІЛЬКО НІМЦІВ ГОТОВІ ПЛАТИТИ АНТАНТІ.

БЕРЛІН, 8. червня. — Репарційна нота Німеччини, яку предлажено вчера державам Антанти і Америці, пропонує систему річних виплат в сумі 1,200,000,000 золотих марок річно (\$300,000,000). В ноті сказано, що негайна виплата більшої суми відшкодування булаб можлива лише в тім випадку, як би Німеччина одержала міжнародну позицію.

Запропоновані річні виплати зачалися би доперва 1927 р. а їх скількість залежала би в цілості від економічного відродження Німеччини. Нота заявляє, що першим практичним кроком до вирішення репарційної проблеми булоб скликання загальної конференції, на яку булаб долучена також і Німеччина на основі рівного права.

Як запоруку на виплату річних рат Німеччина ставить свої державні залізниця, 5-процентний мортгедж на маєтки в індустрії, хліборобстві і морепластві, обов'язкові бонди й збільшення цда і податків на локсусові артикули.

У своїй ноті Німеччина не згадує ні про окупацію Рурщини, ні про свій пасивний опір в тій області.

НІМЕЦЬКИЙ КОМУНІСТ ЗАДЕРЖАНИЙ У ФРАНЦІЇ.

ПАРИЖ, 4. червня. — Французьке правительство рішило задержати Емілія Гелаяна, посла і провідника німецьких комуністів в Турингії, в характері закладника на случай арештовань французьких горожан в Німеччині.

Гелаян був арештований в Парижі ще в марті як учасник конференції комуністів.

Конференції вісти доносили, що Гелаян буде депортований з Франції, скоро тільки прийде до здоров'я після голодового страйку.

РОБІТНИЧІ БАНКИ.

ВАШІНГТОН, 4. червня. — Протягом останніх трох років зорганізовано в Злучених Державах 25 робітничих банків, з яких 17 розпочало вже свою діяльність, а 8 небавом її розпочне. Основний капітал цих банків внісуть \$6,000,000.

Робітничі банки знаходяться в Вашингтоні, Клівленді, Геттисберзі, Нью-Йорку, Пітсбургу, Сінсінатті, Геррісбургу, Бофалі, Петерсоні, Мінеаполісі, Лос-Енджелесі і інших більших містах Злучених Держав.

ЦЕРКВИ ПРОТИ 12-ГОДИННОГО ДНЯ ПРАЦІ.

НЬЮ-Йорк, 6. червня. — Католики, протестанти й Жиди злучилися разом, щоб запропостувати проти 12-годинного дня праці в сталевій промислі, який одобрив комісія Американського Інститута для Заліза та Сталі.

В імені Федеральної Ради Американських Церков, в склад якої входять представники католиків, протестантів та Жидів, внісено протест проти такого наміру, називаючи згаданий проект "негідним і невіддержувим критики" та "небезпечним з морального становища".

СПРАВА ЗАСУДУ РУТЕНБЕРГА ВІДЛОЖЕНА.

СТ. ДЖОЗЕФ, Міш., 5. червня. — Головний секретар Робітничої Партії Америки Чарлс Е. Рутенберг, якого лава присяжних признала винним за порушення закону про кримінальний синдикалізм, одержав вчера дозвіл від суді Чарлса Е. Вайта внести відклик проти засуду.

Тим самим судія Вайт здержав проголошення виміру кари до часу, доки відклик до найвишого суду не буде покладжений. Відклик прийде перед суд доперва на осінню сесію, яка розпочнеться у вересні.

До часу вирішення відклику Рутенберг остає на волі за теперішнім бейлом в сумі \$10,000.

АЛЕКСАНДЕР ГОВАТ ВИПУЩЕНИЙ НА ПОРУКІ.

ПІТСБУРГ, Па., 10. червня. — Александер Говат, провідник прогресивних майнерів в Злучених Державах, з'їздив вчера освободжений з повітової в'язниці в Еллегні за зложенням бейлу в сумі 2,000 доларів. Розправа проти него відбулася в вересні.

Після свого арештовання кілька днів тому назад Говат був заявив, що його арештовано зовсім безпідставно і що це арештовання було з гори уляноване.

НОВА ОРГАНІЗАЦІЯ ЮНІП-НИХ МАЙНЕРІВ.

ПІТСБУРГ, 4. червня. — Вчера скінчилося тут дводневне засідання "Інтернаціональної Конференції Поступових Майнерів", яка становить нову добу в історії внутрішньої боротьби між поступовими і реакційними елементами в майнерській юні.

В конференції брало участь поперх 200 делегатів з 12 округів "Онайтед Майн Воркерс оф Америка". На конференції були присутні Вільям З. Фостер, голова "Трейд Юніон Едкоейшенс Ліг", Говат, Меррік, Менлей і інші активні діячі на полі робітничого юнійного руху.

Зі звітів делегатів з поодиноких округів показується, що реакційні урядники юні, які групується доокола президента Луїса, поступають рукою в руку з майнерськими компаніями.

Після прийняття цілого ряду ріжних резолюцій рішено одноголосно приступити до утворення постійної організації. Вона задержала назву "Інтернаціональна Конференція Поступових Майнерів". Слідуюче засідання конференції відбувається в січні слідуючого року в Індіаннаполісі.

ТОВАРИШІ! ВІДНОВАЙТЕ ПЕРЕДАТКУ НА "УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТИ"!

ПЕТЛЮРА ЗАСУДЖЕНИЙ НА ДОСМЕРТНУ ТЮРМУ.

МОСКВА, 6. червня. — Семен Петлюра, бувший голова українського контрреволюційного правительства, з'їздив засуджений на досмертну в'язницю. Його зловлено після розбиття останніх бандитських ватаг на Радянській Україні.

В польсько-большевицькій війні Петлюра боровся по стороні Польщі і по заключенню договору в Ридзі був приневолений покинути Польщу. З Польщі Петлюра в'їхав до Чехословаччини, а звідтам до Румунії, де за дозволом румунського правительства організував нові контрреволюційні банди на напад на Радянську Україну.

З весною цього року Петлюра потайки перекрався на Радянську Україну і організував в околиці Києва нові банди до боротьби проти радянської влади. Ватаги скоро розбито, а самого Петлюру взято в полон. Після короткого процесу засуджено його на досмертну в'язницю.

ВІТОС ПРОГОЛОШУЄ БОРОТЬБУ ПРОТИ ЛІВІХ.

ВАРШАВА, 6. червня. — Новий прем'єр Вітос, викладаючи програму свого правительства на засіданню союму, представив будучу, внутрішню і заграничну політику Польщі.

Говорячи про внутрішнє положення Польщі, Вітос заявив, що нове правительство буде вести безпощадну боротьбу проти організацій, які "старяться впровадити силу і терор до політичної боротьби".

Підносячи приязні зносини з державами альянтів і державами "малої антанти", Вітос заявив, що помимом заключення мирового договору з Радянськими Республіками "привернення нормальних зносин з ними є неможливе через політику советського правительства, яке не придержується постановам заключеної угоди і своїми ділами потраєсає совістю цілого світа".

ТОВАРИШІ! ВІДНОВАЙТЕ ПЕРЕДАТКУ НА "УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТИ"!

ДАНІЯ ПРИЗНАЛА СОВІТЬСЬКЕ ПРАВИТЕЛЬСТВО.

КОПЕНГАГА, 9. червня. — Обидві палати парламенту прийняли вчера великою більшістю внесення правительства, ратифікуюче торговельний договір з Советською Росією.

Цим своїм актом парламент признає фактично советське правительство.

ЯПОНІЯ І РОСІЯ ГОДЯТЬСЯ НА ПЕРЕГОВОРИ.

ТОКІО, 10. червня. — Японія і Советська Росія згодилися вчера розпочати переговори в справі відновлення зносин між обома країнами.

Переговори будуть відбуватися в Токіо.

ЗДОРОВ'Я ЛЕНІНА ЗНАЧНО ПОПРАВИЛОСЯ.

МОСКВА, 9. червня. — Дійствуючий прем'єр Каменев, промовляючи вчера перед комуністичною партією в Москві, сказав, що здоров'я прем'єра Леніна значно поправилось від часу перфезення його з Кремля на село коло Москви.

ТИЖДЕНЬ ЗА ВОЗДУШНОЮ ФЛЬОТОЮ В РОСІЇ.

МОСКВА, 5. червня. — Советське правительство признало тиждень від 10. до 17. червня як "тиждень воздушної фльоти".

В цім тиждні будуть збиратися фонди на будову "Червоної Воздушної Фльоти". Велику агітацію в цім напрямі ведуть професійні союзи, в яких робітники згодилися на відтягнення певного проценту з платні на фонд будови воздушної фльоти.

В ЯПОНІ ПЕРЕСЛІДУЮТЬ ТРЕЙД-ЮНІ.

ТОКІО, 7. червня. — Своєю діяльністю проти соціалістів поліція поширює на робітничі організації і вчера арештовано двох визначних юнійних провідників. Треба сподіватися також арештовання тих, що лишились про робітничі справи.

УВАГА! ТЬДМО ВСІ НА ПІКНІК! УВАГА!

ФІЛІЯ СТОВАРИШЕННЯ УКРАЇНСЬКИХ РОБІТНИЧИЙ ДІМ В ІСТ КИЛДОНАН

устроє

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 17. ЧЕРВНЯ, В МОРС ПЛЕЙС

ВЕЛИЧАВИЙ ПІКНІК

Коли хочете захити свіжим воздухом по довгій зимі, так їдьте всі і клячте своїх знайомих на цей пікнік. Філія Українського Робітничого Дому робить старання, щоб всі були задоволені. Програма пікніку дуже цікава. В програму входять: для гуляючих добрий музика і спеціальна підога, для спорту гарні нагороди, для голодних св'яжі перекуски і зимні напитки та багато інших несподіванок.

ТОМУ ТЬДМО ВСІ НА ЦЕЙ ПІКНІК!

ЯК ІХАТИ: — Беріть "Морс Плейс" стрітку, котра їде Мейн стрітом і їдьте до місця де вона вертає назад, а там будуть товариші, котрі вкажуть вам дорогу на місце пікніку.